

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 11. prosince 2018
Č.j. 2018 / 146746 / 570
Ke spis.zn.: Sp/2018/296/573
Počet stran: 9

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále též jen „správní orgán“ či „ČNB“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a orgán dohledu nad činností spořitelních a úvěrních družstev dle zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o družstevních záložnách“), dále provedený vyhláškou 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“) ve spojení s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále jen „Nařízení (EU) 575/2013“), rozhodla podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“) ve správním řízení s družstevní záložnou Artesa, spořitelní družstvo, IČO 257 78 722, se sídlem Škrétova 490/12, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, takto:

Za nedostatky v činnosti družstevní záložny Artesa, spořitelní družstvo, IČO 257 78 722, se sídlem Škrétova 490/12, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, zjištěné Českou národní bankou v oblasti:

- a) řízení úvěrového rizika a rizik spojených s úvěrovými činnostmi a**
- b) systému vnitřně stanoveného kapitálu**

se družstevní záložně Artesa, spořitelní družstvo, IČO 257 78 722, se sídlem Škrétova 490/12, 120 00 Praha 2 – Vinohrady v souladu s ustanovením § 28 odst. 1 zákona o družstevních záložnách

u k l á d á, a b y

- (i) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) bod 5 zákona o družstevních záložnách neprováděla obchody s novými klienty, u kterých není dostatečně spolehlivě ověřen jejich konečný vlastník a dále v případě stávajících klientů, u kterých nebyl dostatečně spolehlivě ověřen jejich konečný vlastník, neuzavírala smlouvy o úvěrových obchodech či smlouvy o převzetí úvěrového rizika, jemuž byla vystavena třetí osoba, nebo dodatky k již uzavřeným smlouvám o úvěrových obchodech nebo smlouvám o převzetí úvěrového rizika, kterými dojde k navýšení úvěrové angažovanosti vůči klientům;**

- (ii) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 zavedla a implementovala metodiku pro zjišťování konečných vlastníků klienta;
- (iii) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. g) zákona o družstevních záložnách nejpozději k 30.9.2019 byly dodržovány limity velkých expozic stanovené článkem 395 Nařízení (EU) 575/2013;
- (iv) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.3.2019 revidovala zařazení pohledávek do stupňů dle IFRS 9 u celého úvěrového portfolia;
- (v) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. g) zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 zajistila externí revizi cen nemovitých zástav evidovaných na základě znaleckých posudků uvedených v dodatku č. 2 Zprávy z dohledového šetření a dalších znaleckých posudků zpracovaných společností [REDAKCE], tedy soudním znalcem [REDAKCE];
- (vi) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 implementovala systém supervizí znaleckých posudků od externích znalců, na jehož základě bude probíhat aktivní monitoring znalců a hodnocení kvality jejich posudků;
- (vii) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. g) zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 snížila koeficienty realizovatelnosti tak, aby tyto obezřetně reflektovaly možné snížení hodnoty předmětů zajištění v případě jejich nucené realizace a další typy specifických rizik popsanych ve Zprávě z dohledového šetření, včetně přepočtu dopadu této revize do výše opravných položek celého úvěrového portfolia;
- (viii) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 integrovala systém vnitřně stanoveného kapitálu do svého řídicího a kontrolního systému tak, aby byl součástí pravidelných procesů vyhodnocování rizikové expozice a rovněž tak součástí plánovacích procesů, tedy kapitálového a obchodního plánu;
- (ix) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. g) zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 alokovala vnitřně stanovený kapitálový požadavek k úvěrovému riziku tak, aby použitá metoda zohledňovala specifická rizika a charakter úvěrového portfolia, zejména pak riziko zvýšené citlivosti dlužníků na ekonomický cyklus napříč portfoliem včetně standardních pohledávek; riziko koncentrace, a to zejména vůči jednotlivým klientům a ekonomickým sektorům; vysoký podíl dlužníků s neprůhlednou vlastnickou strukturou; a riziko vysokých koeficientů realizovatelnosti zástav;
- (x) podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. g) zákona o družstevních záložnách ve lhůtě do 31.12.2018 přehodnotila metody alokace vnitřně stanoveného kapitálu k úrokovému riziku investičního portfolia, strategickému a reputačnímu riziku tak, aby byl dostatečně zohledněn specifický obchodní model a vyšší citlivost sektoru družstevních záložen na tržní podmínky, spočívající zejména ve zvýšených nákladech na financování v případě nepříznivých tržních podmínek a riziku nemožnosti přenosu těchto nákladů do cen úvěrů, a riziku nedostatečné diverzifikace portfolia.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

1. Artesa, spořitelní družstvo, IČO 257 78 722, se sídlem Škrétova 490/12, 120 00 Praha 2 – Vinohrady (dále jen „účastník řízení“), je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl Dr, vložka 4584.
2. Účastník řízení je družstevní záložnou, jež je v rozsahu uděleného povolení oprávněna provozovat činnost podle zákona o družstevních záložnách.

Důvody pro uložení opatření k nápravě

3. Česká národní banka zahájila dne 29.3.2018 doručením oznámení o zahájení dohledového šetření č.j. 2018/045412/CNB/580 u účastníka řízení dohledové šetření, jehož předmětem bylo ověření řízení úvěrového rizika se zaměřením na proces poskytování nových úvěrů. Doručením oznámení o rozšíření dohledového šetření č.j. 2018/069774/CNB/580 byl dne 1.6.2018 rozsah dohledového šetření rozšířen o oblast systému vnitřně stanoveného kapitálu, a to zejména se zaměřením na alokaci interního kapitálu ke krytí úvěrového rizika (dále jen „Dohledové šetření“). V průběhu Dohledového šetření byla zjištěna řada nedostatků **systémového charakteru, jež zejména ve vzájemném působení, vykazují vysokou míru závažnosti** v obou prověřovaných oblastech.
4. Dne 29.6.2018, pod č.j. č.j. 2018/083868/CNB/580, doručila ČNB účastníku řízení souhrnnou zprávu o výsledcích dohledového šetření (dále jen „Zpráva z dohledového šetření“) a výzvu k poskytnutí informací o tom, jakým způsobem a v jakém časovém horizontu účastník řízení odstraní jednotlivé nedostatky, případně odůvodněného vyjádření, že se s posouzením stavu v konkrétních případech neztotožňuje.
5. V reakci na výše uvedené doručil účastník řízení dne 17.8.2018, pod č.j. 2018/099502/CNB/580, návrh plánu nápravných opatření (dále jen „Plán nápravných opatření 1“) a zároveň se vyjádřil k závěrům, s nimiž nesouhlasí¹.
6. Správní orgán přezkoumal adekvátnost předloženého návrhu Plánu nápravných opatření 1 a identifikoval zjištění, k nimž v návrhu Plánu nápravných opatření 1 chyběla nápravná opatření, a dále identifikoval nedostatečně konkrétní a jinak neúplná nápravná opatření, a rovněž tak opatření, jejichž plánované termíny přijetí byly neodůvodněně dlouhé.

¹Ve svém vyjádření účastník řízení uvedl, že se nemůže zcela ztotožnit s celkovým posouzením závěrů tak, jak jsou popsány ve Zprávě z dohledového šetření, ale především s dovozovanou vysokou mírou závažnosti jednotlivých nedostatků. Dále účastník řízení vyjádřil pochybnosti o správnosti závěru týkajícího se zařazení pohledávky klienta [REDAKCE] do stupně 2 dle IFRS 9 a správnosti zhodnocení stavu popsaného v bodě 2.2. Zprávy z dohledového šetření „Identifikace společné ESS na základě majetkového propojení zprávy“, v jehož důsledku mělo dle Zprávy z dohledového šetření dojít k zařazením společnosti [REDAKCE] do ESS spolu s klientem [REDAKCE]

7. Dne 25.9.2018 zaslal správní orgán účastníku řízení pod č.j. 2018/113152/CNB/580 dokument označený jako „Vyhodnocení návrhu plánu nápravných opatření a sdělení k vybraným zjištěním“, v rámci kterého vyzval účastníka řízení k úpravě návrhu plánu nápravných opatření takovým způsobem, aby obsahoval dostatečně konkrétní popis věcné náplně nápravných opatření směřujících k odstranění všech zjištěných nedostatků v přiměřeně dlouhé době a rovněž tak, aby byly zohledněny připomínky ČNB a to v termínu do 5.10.2018 (dále jen „Vyhodnocení plánu nápravných opatření 1“).
8. Doplnění Plánu nápravných opatření 1 doručil účastník řízení správnímu orgánu dne 5.10.2018, pod č.j. 2018/117881/CNB/580, dále jen („Plán nápravných opatření 2“).
9. Vyhodnocení návrhu plánu nápravných opatření a výzvu k pravidelnému předkládání přehledu plnění plánu nápravných opatření zaslal správní orgán účastníku řízení dne 23.10.2018, pod č.j. 2018/124806/CNB/580, (dále jen „Vyhodnocení plánu nápravných opatření 2“).
10. Ve Vyhodnocení plánu nápravných opatření 2 správní orgán uvedl, že s výjimkou týkající se jednoho z obchodních případů, a sice refinancování závazků klientů [REDAKCE] a [REDAKCE] jiným finančním ústavem², u ostatních nápravných opatření došel k závěru, že předmětný plán je způsobilý vést bez zbytečného odkladu k odstranění zjištěných nedostatků.
11. Při formulaci ukládaných opatření k nápravě akceptoval správní orgán účastníkem řízení navržená opatření k nápravě uvedená v Plánu nápravných opatření 1 a 2³, rovněž tak vzal správní orgán v potaz i účastníkem řízení deklarovaný časový harmonogram zjednávání nápravy.
12. Správní orgán přistoupil k vydání tohoto příkazu, jímž jsou účastníku řízení ukládána ve výroku definovaná opatření k nápravě, s cílem zachytit proces uvádění účastníkem řízení vykonávané činnosti do souladu s relevantními požadavky právního řádu v příslušné oblasti a do budoucna tak předejít vzniku situace, která by hrozila eskalací stávajících pochybení do problémů závažného charakteru s možným přímým dopadem na chod družstevní záložny, a která by mohla vyžadovat razantnější zásah správního orgánu.

Skutková zjištění a jejich právní posouzení

13. Správní orgán vyšel při formulaci tímto příkazem ukládaných opatření k nápravě z provedeného Dohledového šetření a v podrobnostech tak odkazuje v plném rozsahu na zjištění v dotčených oblastech zachycená ve Zprávě z dohledového šetření a dále potom vyšel z účastníkem řízení předloženého Plánu nápravných opatření 1 a 2.

² V dokumentu uvedeno, že u nápravného opatření 2.3.4 Zprávy z dohledového šetření požaduje ČNB zvýšení frekvence informování družstevní záložny o stavu jednání ohledně refinancování závazků klientů [REDAKCE] a [REDAKCE] jiným finančním ústavem, a to ze dvou měsíců na frekvenci měsíční. Dále v případě, že nebudou jednání ohledně prodeje pohledávky úspěšná, účastník řízení navrhne v termínu do 30.6.2019 další opatření vedoucí k vyřešení překročení regulatorního limitu do 30.9.2019.

³ S výjimkou týkající se stavu jednání ohledně refinancování závazků klientů [REDAKCE] a [REDAKCE] jiným finančním ústavem.

a) Oblast řízení úvěrového rizika a rizik spojených s úvěrovými činnostmi

Ad bod (i) až (iii) výroku rozhodnutí

14. Správním orgánem učiněná zjištění, týkající se evidence dlužníků v ekonomicky spjatých skupinách a dále rizika koncentrace, jsou podrobně popsána v kapitole 2, strana 9 až 17 Zprávy z dohledového šetření.
15. Nedostatky byly shledány při identifikaci osob náležejících do ekonomicky spjatých skupin osob, kdy účastník řízení nečinil dostatečné kroky k ověření konečného vlastníka dlužníků. Důsledkem je skutečnost, že u významné části úvěrového portfolia účastníka řízení existuje značná nejistota ohledně skutečného vlastnictví jednotlivých dlužníků, což zvyšuje rizika spojená s jednotlivými úvěrovými případy z titulu možného negativního vlivu skutečného vlastníka na činnost a finanční situaci dlužníků účastníka řízení.
16. V důsledku nejistoty ohledně skutečného konečného vlastníka existuje významné riziko propojení dlužníků evidovaných v různých ekonomicky spjatých skupinách osob z titulu stejné ovládající osoby, a tudíž i riziko překročení regulatorních limitů angažovanosti vůči ekonomicky spjaté skupině klientů.
17. Pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin osob účastník řízení adekvátně nezohledňoval dodavatelsko-odběratelské vztahy mezi dlužníky účastníka řízení a třetími stranami⁴.
18. **Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení nezavedl odpovídající postupy pro zacházení s riziky vznikajícími z koncentrace expozic vůči ekonomicky či jinak spjatým skupinám osob a porušil tak povinnost plynoucí z ustanovení § 7a odst. 1 písm. b) zákona o družstevních záložnách, tedy povinnost mít řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje systém řízení rizik, jež je dále konkretizovaná v ustanovení § 42 Vyhlášky, a toto porušení představuje nedostatek v činnosti účastníka řízení.**

Ad bod (iv) výroku rozhodnutí

19. Správním orgánem učiněná zjištění, týkající se posuzování a schvalování úvěrových obchodů účastníkem řízení, jsou podrobně popsána v kapitole 1, strana 6 až 9 Zprávy z dohledového šetření a dále v dodatku č. 1 Zprávy z dohledového šetření, který obsahuje shrnutí nedostatků identifikovaných u jednotlivých úvěrových případů.

⁴ Vzhledem k tomu, že příjmy od společnosti [redacted] v roce 2016 tvořily 74 % tržeb společnosti [redacted] a v roce 2017 to bylo 92 % tržeb a s ohledem na předchozí informace, měla společnost [redacted] tvořit ekonomicky spjatou skupinu klientů s klientem [redacted], a nově pak i s klientem [redacted]. V případě, že by účastník řízení tyto subjekty propojil do jedné ekonomicky spjaté skupiny klientů, překročil by k 31.12.2016 regulatorní limit angažovanosti na ESSK dle článku 395 Nařízení (EU) 575/2013 o 77 mil. Kč a k 31.12.2017 o 54 mil. Kč.

V případě, že by účastník řízení propojil do jedné ekonomicky spjaté skupiny klientů společnosti [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted], na základě majetkového či obchodního propojení popsaného ve zprávě z dohledového šetření, překročil by k 31.12.2017 regulatorní limit angažovanosti na ESSK dle článku 395 nařízení č. 575/2013 o 196 mil. Kč.

20. Správní orgán identifikoval významnější nedostatky v hodnocení bonity u 5 klientů. U 3 klientů byla identifikována vyšší míra rizika, než odpovídá aktuální kategorizaci, resp. stupni dle IFRS 9, účastníka řízení. U dvou případů ([REDACTED], [REDACTED]) míra rizika odpovídá defaultu (stupni 3 IFRS 9) a v jednom případě ([REDACTED]) stupni 2 IFRS 9. Ze zbylých dvou případů byl jeden v defaultu již před zahájením dohledového šetření ([REDACTED]), druhý se dostal do defaultu na počátku roku 2018 na základě dnů po splatnosti ([REDACTED]). I tyto dva případy vykazovaly významné nedostatky v hodnocení bonity resp. v následném monitoringu.
21. V oblasti řízení úvěrového rizika byly tedy u účastníka řízení identifikovány významné nedostatky zejména v souvislosti s posuzováním a schvalováním úvěrových obchodů, kdy v řadě případů⁵ účastník řízení dostatečně nevyhodnotil bonitu dlužníků, resp. investorů u developerských projektů, čímž současně nevytvořil odpovídající předpoklady pro následný monitoring dotčených obchodních případů.
22. Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení nedostatečně posuzoval bonitu dlužníků (resp. investorů u developerských projektů) a porušil tak povinnost plynoucí z ustanovení § 7a odst. 1 písm. b) zákona o družstevních záložnách, tedy povinnost mít řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje systém řízení rizik, jež je dále konkretizován v Příloze 3 Vyhlášky, a toto porušení představuje nedostatek v činnosti účastníka řízení.

Ad bod (v) až (vii) výroku rozhodnutí

23. Správním orgánem učiněná zjištění týkající se oblasti zajištění jsou podrobně popsána v kapitole 3, strana 17 až 23 Zprávy z dohledového šetření a dále v dodatku č. 2 Zprávy z dohledového šetření, který obsahuje shrnutí nedostatků identifikovaných v konkrétních posudcích.
24. U účastníka řízení byly zjištěny elementární procesní a metodické nedostatky ve vybraných znaleckých posudcích⁶. Kvalita znaleckých posudků a činnost externích

⁵ Do prověřovaného vzorku byly vybrány úvěry 12 klientů se zůstatkem jistiny ve výši 919,9 mil. Kč k 31.12.2017, což představovalo 27,6 % úvěrového portfolia účastníka řízení. Efektivně se však jednalo o 10 obchodních případů, jelikož 3 klienti byli spoludlužníky jednoho úvěru. Významnější nedostatky v hodnocení bonity byly identifikovány u 5 klientů.

⁶ Znalecký posudek č. 4403-73-2017 o ceně nemovitosti – Areálu [REDACTED] ze dne 9.10.2017. Vypracoval [REDACTED], klient [REDACTED], datum poskytnutí úvěru 18.12.2017. Posudek obsahoval formální i metodické nedostatky. Úsek řízení rizik metodické nedostatky v uvedeném znaleckém posudku neidentifikoval.

Posouzení tržní hodnoty nemovitosti (obvyklé ceny) č. 2014/2/07 ze dne 24.2.2017, vypracoval [REDACTED] – tatáž nemovitost tj. Areál [REDACTED]. Opět klient [REDACTED], datum poskytnutí úvěru 18.12.2017. Zásadním omezením tohoto posudku je jeho nadměrná a nedůvodná stručnost a s ní přímo související vysoká míra nerekonstruovatelnosti použitých vstupů. Dalším nedostatkem tohoto ocenění pak bylo nezdůvodněné neprovedení ocenění jinou vhodnou metodou, které by přispělo k objektivizaci výsledné hodnoty.

Znalecký posudek č. 4398-68-2017 o obvyklé ceně nemovitosti - parcely a budovy [REDACTED] ze dne 23.9.2017. Vypracoval [REDACTED], klient [REDACTED], datum poskytnutí úvěru 3.11.2017. Zásadním omezením tohoto posudku je jeho nadměrná a nedůvodná stručnost a s ní přímo související vysoká míra nerekonstruovatelnosti použitých vstupů. Úsek řízení rizik nevznesl k tomuto posudku připomínky. Supervize vypracována nebyla.

znalců nebyly ze strany účastníka řízení dostatečně revidovány⁷. Maximální hodnoty koeficientů realizovatelnosti zajištění, které účastník řízení mohl na jednotlivé typy zajištění aplikovat a v praxi také aplikoval, byly nastaveny neobežetně⁸.

25. Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení nezavedl odpovídající postupy pro řízení rizika, kterým je nebo může být vystaven v souvislosti se zajištěním, které zohledňuje a porušil tak povinnost plynoucí z ustanovení § 11 odst. 1 zákona o družstevních záložnách, tedy povinnost dodržovat pravidla bezpečného provozu, jež je dále konkretizovaná v ustanovení § 86 odst. 3 písm. b) Vyhlášky, a toto porušení představuje nedostatek v činnosti účastníka řízení.

b) Oblast systému vnitřně stanoveného kapitálu

Ad bod (viii) až (x) výroku rozhodnutí

26. Správním orgánem učiněná zjištění týkající se systému vnitřně stanoveného kapitálu jsou podrobně popsána v kapitole 6, strana 27 až 30 Zprávy z dohledového šetření.
27. Vnitřně stanovený kapitálový požadavek byl účastníkem řízení počítán pouze jednou ročně, a to ex-post, kdy byla zpětně vyhodnocena riziková expozice záložny včetně jejího krytí kapitálem. Výsledky výpočtu tak nebyly žádným způsobem využívány pro řízení společnosti⁹.

Znalecký posudek č. 4401-71-2017 o obvyklé ceně nemovitostí v [redacted] ze dne 27.9.2017. Vypracoval [redacted], klient [redacted], datum poskytnutí úvěru 3.11.2017. Odhad byl proveden pouze porovnávací metodou, a to pouze na základě inzerce. Znalcem nebyla provedena ani prohlídka interiérů posuzovaných nemovitostí. Průměrná jednotková cena budov byla stanovena porovnáním s pozemky a třemi bytovými domy. Úsek řízení rizik nevzněl k tomuto posudku připomínky. Supervize vypracována nebyla.

⁷ Kvalita znaleckých posudků vypracovaných jednotlivými znalci nebyla průběžně dostatečně monitorována a v některých případech byla velmi nízká. Kontrola znaleckých posudků pracovníky úseku Řízení rizik zjevně nebyla dostatečně prováděna. Účastník řízení navíc nedisponoval pracovníky, kteří by byli v oboru oceňování nemovitostí specificky vzděláni nebo proškoleni. Účastník řízení se tak vystavoval zvýšenému riziku toho, že bude ve svých systémech evidovat (a využívat pro výpočet opravných položek) nesprávné hodnoty nemovitostí.

⁸ Maximální koeficienty realizovatelnosti pro jednotlivé formy zajištění byly účastníkem řízení uvedeny v příloze č. 1 směrnice 5 – 002 Zajišťování aktivních obchodů. Maximální koeficienty realizovatelnosti nelze považovat za obezřetně stanovené, neboť jejich výše dostatečně nezajišťuje zohlednění možného snížení hodnoty předmětu zajištění v případě nucené realizace zástavy. Výše účastníkem řízení stanovených maximálních koeficientů realizovatelnosti se rovněž nachází nad úrovní používanou v sektoru úvěrových institucí. Co se týče bytů a rezidenčních nemovitostí, výsledky analýzy potvrdily, že použití maximálního koeficientu realizovatelnosti ve výši 0,9, není dostatečně obezřetné. Způsob stanovení koeficientů byl nerekonstruovatelný. V některých případech koeficienty realizovatelnosti nezohledňovaly, resp. nedostatečně zohledňovaly, rizika spojená s příslušným zajištěním. Některé typy movitostí nebyly v rozporu s příslušným vnitřním předpisem pojištěny. Aplikace nenulového koeficientu realizovatelnosti v případě nedoložení relevantních dokumentů k pojištění nezajišťuje, že účastník řízení odpovídajícím způsobem řídí rizika, kterým je nebo může být vystaven v souvislosti se zajištěním.

⁹ S přihlédnutím k obchodnímu modelu účastníka řízení v roce 2017, který spočíval v poskytování podnikových úvěrů s vyšším úročením, tedy v úvěrování subjektů s inherentně vyšší rizikovostí, kdy každá jednotlivá expozice mohla mít materiální dopad na celkovou rizikovou expozici, neposkytoval takto nastavený model výpočtu systému vnitřně stanoveného kapitálu dostatečnou oporu pro rozhodování o jednotlivých úvěrech.

28. Dominantním podstupovaným rizikem bylo riziko úvěrové, k jehož krytí účastník řízení alokoval největší objem kapitálu. Avšak účastníkem řízení použité stresové scénáře nedostatečně zohledňovaly¹⁰ všechny relevantní rizikové faktory spojené s poskytovanými úvěry.
29. Systém vnitřně stanoveného kapitálu nebyl účastníkem řízení integrován do jeho rozhodovacích a řídicích procesů. Metody alokace interního kapitálu k tržnímu riziku, riziku likvidity, reputačnímu a strategickému riziku nezohledňovaly rizikové faktory související se specifickým obchodním modelem účastníka řízení a s obecně vyšší citlivostí sektoru družstevních záložen. Účastník řízení tak nevytvořil předpoklady pro kapitálové ani jiné vhodné krytí rizik plynoucích z úvěrových expozic a z jeho obchodní činnosti.
30. **Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení nezavedl odpovídající postupy pro krytí rizik, porušil tak povinnost plynoucí z ustanovení § 7a odst. 1 písm. b) zákona o družstevních záložnách, tedy povinnost mít řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje systém řízení rizik, jež je dále konkretizovaná v ustanovení § 33 odst. 1 Vyhlášky, a toto porušení představuje nedostatek v činnosti účastníka řízení.**

Shrnutí důvodů pro vydání příkazu

31. V souladu s ustanovením § 28 odst. 1 zákona o družstevních záložnách může Česká národní banka osobě podléhající jejímu dohledu při zjištění nedostatku v její činnosti v důsledku porušení nebo nedodržení povinnosti nebo podmínky stanovené tímto zákonem, právním předpisem jej provádějícím, rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona, opatřením obecné povahy vydaným podle tohoto zákona, přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím obezřetnostní požadavky a nařízením nebo rozhodnutím Evropské komise uložit opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti.
32. Ustanovení § 150 odst. 1 správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu, a to jako první úkon v řízení. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v tomto případě považuje skutková zjištění za dostatečná, a ze všech výše uvedených důvodů rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.
33. Ustanovení § 28a odst. 4 zákona o družstevních záložnách stanoví osobě, které Česká národní banka uložila opatření k nápravě, povinnost bez zbytečného odkladu informovat Českou národní banku o zjednání nápravy. Tím není dotčen požadavek vyslovený ve Vyhodnocení plánu nápravných opatření 2, tedy předkládat České národní bance pravidelné čtvrtletní přehledy plnění Plánu nápravných opatření 2, a to až do doby přijetí všech nápravných opatření, resp. až do doby odstranění všech zjištěných nedostatků. Přehledy plnění Plánu nápravných opatření 2 účastník řízení předloží ve formě stanovené

¹⁰ Účastníkem řízení aplikovaná metoda výpočtu kapitálového požadavku neumožňovala zachytit jím podstupovaná specifická rizika materiálního charakteru, a to zejména používání vysokých koeficientů realizovatelnosti zástav, riziko odvětvové koncentrace, riziko vůči jednotlivým dlužníkům, resp. vůči ekonomicky spjatým skupinám, a dále rizika související s vysokým objemem a četností pohledávek za dlužníky s neprůhlednou vlastnickou strukturou či riziko zvýšené citlivosti dlužníků na ekonomický cyklus.

pro plán nápravných opatření a v podobě vždy zachycující stav k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí. Tyto přehledy účastník řízení předloží ČNB prostřednictvím odboru dohledu obezřetnosti vždy ve lhůtě 15 dnů po skončení příslušného kalendářního čtvrtletí. První takovýto přehled předloží do 15.1.2019.

34. Účastník řízení nedodržoval požadavky stanovené zákonem o družstevních záložnách, Vyhláškou a Nařízením (EU) 575/2013 a správní orgán konstatuje, že ani k datu vydání tohoto příkazu není činnost účastníka řízení jako družstevní záložny plně v souladu s právními předpisy. Správní orgán proto podle povahy a závažnosti zjištěného nedostatku ukládá taková opatření, která jsou s to uvést činnost družstevní záložny s nimi do souladu. Správní orgán nadto při formulaci ukládaných opatření k nápravě zohlednil samotným účastníkem řízení navržený harmonogram kroků k odstranění zjištěných nedostatků.

POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

[Redacted signature]

podepsáno elektronicky

[Redacted signature]

podepsáno elektronicky